

Helhetstenking på tvers forebygger rus

Samarbeid, tverrfaglighet, helhetstenking, kompetanse og lokal forankring er suksesskriteriene i rusforebyggende arbeid, viser en evaluering av et fireårig prosjekt i regi av folkehelseplanen koordinert av Midt-Norsk Kompetansesenter for rusfaget.

- Utfordringene har vært å få innpass i skolene og involvere ungdommene, sier seniorforsker Margrete Haugum, Trøndelag Forskning og Utvikling (TFoU) som har fulgt prosjektet og evaluert arbeidet.

Tverretattlig helhetstenking er nødvendig for å forebygge rus, viser evalueringen av et rusforebyggende arbeid – PREMIS - gjennomført i Steinkjer, Leksvik/Mosvik, Namsos og Grong i perioden 2005 til 2008.

Lokal politisk forankring, involvering av skolene og bredt faglig sammensatte arbeidsgrupper er forhold for å få til rusforebyggende arbeid i kommunene.

- PREMIS har satt spor etter seg på ulike måter. Det har ryddet i tiltak, styrket det tverrfaglige/tverretattlige samarbeidet, gitt kompetanseheving og ikke minst lagt et grunnlag for videre arbeid med rusforebygging, sier seniorforsker Margrete Haugum, Trøndelag Forskning og Utvikling (TFoU) som har fulgt prosjektet og evaluert arbeidet.

Skolene viktig

De største utfordringene har vært å få innpass i skolene, involvere ungdommene og få til tverretattlig forståelse i kommunene.

- Skolene har en stram tidsplan og ønsker minst mulig ”forstyrrelser” i hverdagen, sier Haugum. Her er forankring hos ledelsen i kommune og samarbeid med rektorene viktig.

Krevende å være ungdomsrepresentant

- Stor utskifting av ungdomsrepresentanter i slike flerårige prosjekt gjør det vanskelig å ha kontinuitet, sier Haugum. Men også møte med en faggruppe, ansvaret med å representere en stor gruppe og rustemaet i seg selv er krevende for ungdommene. Andre samhandlingsarenaer kan være løsningen her.

- Ellers er det å samarbeide flere etater, både i og utenfor kommunen, krevende. Spesielt dette med å få til varige ordninger, sier Haugum. Den slags samarbeid må drives hele tiden. Prosjektleder Siri Haugland har praktisert motiverende masing, som er mye av grunnen til de gode resultatene.

PREMIS

PREMIS har vært et programområde i Folkehelseplanen for Nord-Trøndelag 2005-2008 for rusforebyggende samhandling i Nord-Trøndelag.

PREMIS har vært et samarbeid basert på partnerskap mellom ulike aktører med oppgaver innenfor folkehelsearbeid og forebygging samarbeider om å utvikle det rusforebyggende arbeidet i Nord-Trøndelag.

Partnere

Partnere i prosjektet har vært Nord-Trøndelag Fylkeskommune, Folkehelsekomiteen i Nord-Trøndelag, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Midt-Norsk Kompetansesenter for rusfaget, Kommunenes sentralforbund, Nord-Trøndelag Barne- og ungdomsråd og Helse Nord-Trøndelag.

Midt-Norsk Kompetansesenter for rusfaget ved Siri Haugland har vært programkoordinator. Nord-Trøndelag Fylkeskommune ved Oddveig Hegdahl har ledet programstyret.

Referanse

Haugum, M. (2009) *PREMIS. Evaluering*. Notat: 2009:2. Steinkjer: Trøndelag Forskning og Utvikling.

<http://www.premis.no/>

Kontakt personer:

- Spesialkonsulent Siri Haugland, Midt-Norsk Kompetansesenter for rusfaget, 95869191
- Seniorforsker Margrethe Haugum, Trøndelag Forskning og Utvikling, 952 33 007